

नेपाल प्रशासन सेवा (गठन, समूह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्ति)
नियमहरू, २०५०

नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित मिति

२०५०।९।१३

संशोधन

१. नेपाल प्रशासन सेवा (गठन, समूह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्ति) (पहिलो संशोधन) नियमहरू, २०५७ २०५७।८।१९
२. नेपाल प्रशासन सेवा (गठन, समूह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्ति) (दोस्रो संशोधन) नियमहरू, २०५८ २०५८।६।२९
३. नेपाल प्रशासन सेवा (गठन, समूह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्ति) (तेस्रो संशोधन) नियमहरू, २०६१ २०६१।५।२८
४. नेपाल प्रशासन सेवा (गठन, समूह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्ति) (चौथो संशोधन) नियमहरू, २०७० २०७०।१।३०

निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ७५ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायका नियमहरू बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यी नियमहरूको नाम “नेपाल प्रशासन सेवा (गठन, समूह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्ति) नियमहरू, २०५०” रहेको छ ।

(२) यी नियमहरू तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछन् ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यी नियमहरूमा,-

(क) “ऐन” भन्नाले निजामती सेवा ऐन, २०४९ सम्भन्नु पर्छ ।

(ख) “नियमावली” भन्नाले निजामती सेवा नियमावली, २०५० सम्भन्नु पर्छ ।

(ग) “सेवा” भन्नाले नियम ३ बमोजिमको नेपाल प्रशासन सेवा सम्भन्नु पर्छ ।

(घ) “समूह” भन्नाले नियम ४ को उपनियम (१) बमोजिमको समूह सम्भन्नु पर्छ ।

(ङ) “कर्मचारी” भन्नाले नेपाल प्रशासन सेवाको वा सो सेवा अन्तर्गतका निजामती कर्मचारी सम्भन्नु पर्छ ।

३. सेवाको गठन : ऐनको दफा ३ बमोजिम नेपाल प्रशासन सेवा गठन गरिएको छ ।

४. सेवामा रहने समूह, श्रेणी र पद : (१) सेवामा कामको प्रकृति, सो काम सम्पादन गर्न चाहिने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता र कार्य विशिष्टता समेतको आधारमा सेवा भित्रको समान प्रकृतिका पदहरू समावेश भएको अनुसूची-१ बमोजिमका समूहहरू रहने छन् ।

(२) सेवामा देहायका श्रेणीहरू रहनेछन् :-

(क) राजपत्राङ्कित :

- (१) विशिष्ट श्रेणी,
- (२) प्रथम श्रेणी,
- (३) द्वितीय श्रेणी र
- (४) तृतीय श्रेणी ।

(ख) राजपत्र अनङ्कित :

- (१) प्रथम श्रेणी,
- (२) द्वितीय श्रेणी,
- (३) तृतीय श्रेणी र
- (४) चतुर्थ श्रेणी ।

(३) सेवाको विशिष्ट श्रेणीमा अनुसूची-२ बमोजिमको पदहरू रहने छन् ।

°(३क) सेवाको राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीमा अनुसूची-२क. बमोजिमका पदहरू रहने छन् ।

(४) कुटनैतिक समूहको हकमा सोही समूह सम्बन्धी नियमहरूमा उल्लेख भए बमोजिम र अरु समूहमा रहने श्रेणी र श्रेणीविहीन पदहरू अनुसूची-३ बमोजिम हुने छन् ।

५. समूहीकृत हुने : (१) यी नियमहरू प्रारम्भ हुँदाको वखत लेखा समूह, राजश्व समूह र हुलाक समूहमा समूहीकृत भई कार्यरत रहेका कर्मचारीहरू तत् तत् समूहमा समूहीकृत भएका मानिनेछन् ।

(२) यी नियमहरू प्रारम्भ हुँदाका वखत नेपाल प्रशासन सेवामा कार्यरत कर्मचारीहरूमध्ये विशिष्ट श्रेणी र उपनियम (१) बमोजिमका कर्मचारीहरू बाहेक अन्य श्रेणीका कर्मचारीहरू स्वतः सामान्य प्रशासन समूहमा समूहीकृत भएका मानिनेछन् ।

तर परराष्ट्र मन्त्रालय र अन्तर्गतका विभाग तथा नियोगहरूमा कार्यरत (अन्यत्रबाट काजमा खटिई आएका बाहेक) नेपाल प्रशासन सेवा (परराष्ट्र) का राजपत्राङ्कित कर्मचारीहरू तथा राजपत्र अनङ्कित कर्मचारीहरू कुटनैतिक समूहमा समूहीकृत भएका मानिनेछन् ।

■(३) उपनियम (१) र (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नेपाल प्रशासन सेवा हुलाक समूहमा कार्यरत कर्मचारीहरू यो उपनियम प्रारम्भ भए पछि नेपाल प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन समूहमा समूहीकृत हुनेछन् ।

६. रिक्त पदको पूर्ति : (१) सेवा तथा समूहका रिक्त पदहरूको पूर्ति ऐनको दफा ७ को उपदफा (१) बमोजिम हुनेछ ।

○ पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

■ तेस्रो संशोधनद्वारा थप ।

(२) श्रेणीविहीन पदहरू शुरु नियुक्तिद्वारा पूर्ति गर्दा खुला प्रतियोगिताद्वारा गरिनेछ ।

७. नियुक्तिको लागि योग्यता : सम्बन्धित ^λसेवा वा समूहको रिक्त पदमा खुला प्रतियोगिताद्वारा पूर्ति गर्दा ऐनको दफा १० बमोजिम अयोग्य नभएका र अनुसूची - ४ बमोजिमको न्यूनतम योग्यता पुगेका व्यक्तिहरू उम्मेदवार हुन सक्नेछन् ।

८. सरुवाको व्यवस्था : समूहका कर्मचारीहरूलाई सरुवा गर्दा नियमावलीको परिच्छेद-६ को अधीनमा रही समूहभित्रको पदमा मात्र सरुवा गरिनेछ ।

९. सेवाभित्रका समूहमा सरुवाको व्यवस्था : नियम ८ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहायको समितिबाट सिफारिस भई आएमा निजामती सेवा नियमावली, २०५० को नियम ८क. को अधीनमा रही सेवाभित्रको कुनै एक समूहमा कार्यरत कर्मचारीलाई सेवाभित्रको कुनै अर्को समूहको समान श्रेणीको पदमा नेपाल सरकारले समूहीकृत गरी सरुवा गर्न सक्नेछ :-

(क) सेवा सञ्चालन गर्ने मन्त्रालयको सचिव	- संयोजक
(ख) कर्मचारी कार्यरत मन्त्रालयको सचिव	- सदस्य
(ग) सरुवा गरिने मन्त्रालयको सचिव	- सदस्य

९. शैक्षिक योग्यता सम्बन्धी व्यवस्था : कार्य क्षमताको मुल्याङ्कनद्वारा बहुवा हुनको निमित्त राजपत्राङ्कित पदहरूको हकमा ^αऐनको दफा २४घ. को उपदफा (३) बमोजिमको शैक्षिक योग्यता र राजपत्र अनङ्कित पदहरूको हकमा तत् तत् पदहरूमा सेवा प्रवेशको लागि निर्धारित शैक्षिक योग्यता आवश्यक पर्नेछ ।

λ दोस्रो संशोधनद्वारा संशोधित ।

σ पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

α पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

तर यी नियमहरू प्रारम्भ हुँदाको बखत सेवा वा समूहमा बहाल रहेका कर्मचारीको हकमा निजलाई त्यस्तो सेवा वा समूहमा प्रवेश गर्न तोकिएको शैक्षिक योग्यता नै यस नियमको प्रयोजनको निमित्त न्यूनतम शैक्षिक योग्यता मानिनेछ ।

१०. सेवा वा समूह सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था : (१) सेवा र सामान्य प्रशासन समूहको सञ्चालन र प्रशासन सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले गर्नेछ ।

(२) सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको नीतिगत निर्देशनको अधीनमा रही देहायको समूहको प्रशासन देहायको निकायले गर्नेछ :-

(क) लेखा समूहको	- महालेखा नियन्त्रकको कार्यालय
(ख) राजश्व समूहको	- अर्थ मन्त्रालय
✂	
(घ) कुटनैतिक समूहको	- परराष्ट्र मन्त्रालय ।

११. अनुसूचीमा हेरफेर वा थपघट : नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी अनुसूचीमा आवश्यक हेरफेर वा थपघट गर्न सक्नेछ ।

१२. खारेजी र बचाउ : (१) देहायका नियमावली र नियमहरू खारेज गरिएका छन् :-

(क) ननगजेटेड पद (भर्ना र प्रमोशन) सम्बन्धी नियमहरू, २०२१,
(ख) लेखा समूह (श्रेणी विभाजन, नियुक्ति र बढुवा) नियमावली, २०३४,
(ग) नेपाल प्रशासन सेवा (गठन, श्रेणी विभाजन र नियुक्ति) नियमहरू, २०४२,
(घ) हुलाक समूह (श्रेणी विभाजन, नियुक्ति र बढुवा) नियमावली, २०४७,
र

✂ तेस्रो संशोधनद्वारा भिकिएको ।

(ड) राजस्व समूह (गठन, श्रेणी विभाजन, नियुक्ति र बढुवा) नियमावली,
२०४९ ।

(२) उपनियम (१) मा उल्लेखित नियमावली तथा नियमहरू बमोजिम भए
गरेका काम कारवाहीहरू यी नियमहरू बमोजिम नै भए गरेको मानिनेछ ।

द्रष्टव्य :- केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६३ द्वारा रूपान्तर भएका शब्दहरू :
“श्री ५ को सरकार” को सट्टा “नेपाल सरकार” ।

अनुसूची - १

(नियम ४ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

सेवामा रहने समूहहरू

(क) सामान्य प्रशासन समूह

(ख) लेखा समूह

(ग) राजश्व समूह

✂ .....

(ङ) कुटनैतिक समूह

अनुसूची - २

(नियम ४ को उपनियम (३) सँग सम्बन्धित)

सेवाको राजपत्राङ्कित विशिष्ट श्रेणीमा रहने पद

- (क) मुख्य सचिव
- (ख) सचिव
- (ग) विशेष सचिव
- (घ) मुख्य अधिकृत
- (ङ) महालेखा नियन्त्रक

अनुसूची - २क.

(नियम ४ को उपनियम (३क) सँग सम्बन्धित)

सेवाको राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीमा रहने पदहरु

- (क) सहसचिव
- (ख) महानिर्देशक
- (ग) उप-महानिर्देशक
- (घ) रजिष्ट्रार
- (ङ) सह-महालेखा नियन्त्रक
- (च) रक्षा लेखा नियन्त्रक
- (छ) तालीम प्रमुख
- (ज) क्षेत्रीय निर्देशक
- (झ) क्षेत्रीय कोष निर्देशक
- (ञ) प्रमुख हुलाक हाकिम
- (ट) प्रमुख जिल्ला अधिकारी
- (ठ) कार्यालय प्रमुख

---

८ पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

अनुसूची - ३

(नियम ४ को उपनियम (४) सँग सम्बन्धित)

सेवा, समूहमा रहने पदहरूको नाम

(क) सामान्य प्रशासन समूहमा रहने पद	(ख) लेखा समूहमा रहने पद	(ग) राजस्व समूहमा रहने पद	✂ ....
<p>१. राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणी</p> <p>उप-सचिव</p> <p>निर्देशक</p> <p>क्षेत्रीय निर्देशक</p> <p>उप-निर्देशक</p> <p>रजिष्ट्रार</p> <p>प्रमुख जिल्ला अधिकारी</p> <p>सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी</p> <p>स्थानीय विकास अधिकारी</p> <p>प्रमुख मालपोत अधिकृत</p> <p>कार्यकारी सचिव</p> <p>उप-रजिष्ट्रार</p> <p>वरिष्ठ व्यवस्थापक</p>	<p>१. राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणी</p> <p>उप-महालेखा नियन्त्रक</p> <p>उप-सचिव (लेखा)</p> <p>प्रमुख कोष नियन्त्रक</p> <p>कार्यालय प्रमुख</p> <p>रक्षा उपलेखा नियन्त्रक</p> <p>प्रमुख लेखा नियन्त्रक</p> <p>मुख्य लेखा नियन्त्रक</p> <p>लेखा नियन्त्रक</p>	<p>१. राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणी</p> <p>उप-सचिव</p> <p>निर्देशक</p> <p>प्रमुख कर अधिकृत</p> <p>प्रमुख विक्रीकर तथा अन्तःशुल्क अधिकृत</p> <p>प्रमुख भन्सार अधिकृत</p> <p>वरिष्ठ प्रशिक्षक</p>	

α पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।
✂ तेस्रो संशोधनद्वारा भिन्निएको ।

<p>■ व्यवस्थापक</p> <p>■ मुख्य प्रशिक्षक</p> <p>■ वरिष्ठ हुलाक हाकिम</p> <p>■ धनादेश प्रमुख</p> <p>मुख्य प्रशासकीय अधिकृत</p> <p>(सिंचाइ, सडक)</p> <p>संयोजक</p> <p>अनुसन्धान अधिकृत</p> <p>अञ्चल अधिकृत</p> <p>कार्यालय प्रमुख</p> <p>(यातायात व्यवस्था कार्यालय)</p> <p>क्षेत्रीय सहकारी अधिकृत</p> <p>प्राचार्य</p> <p>उप-प्राचार्य</p>			
<p>(क) सामान्य प्रशासन समुहमा रहने पद</p>	<p>(ख) लेखा समूहमा रहने पद</p>	<p>(ग) राजस्व समुहमा रहने पद</p>	
<p>२. <u>राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणी</u></p> <p>शाखा अधिकृत</p> <p>प्रशासकीय अधिकृत</p>	<p>२. <u>राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणी</u></p> <p>लेखा अधिकृत</p> <p>कोष नियन्त्रक</p>	<p>२. <u>राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणी</u></p> <p>शाखा अधिकृत</p> <p>कर अधिकृत</p> <p>विक्रीकर तथा अन्तःशुल्क</p>	

■ तेस्रो संशोधनद्वारा थप ।

<p>उद्योग अधिकृत सहकारी विकास अधिकृत सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी प्रशिक्षक इन्स्ट्रक्टर अधिकृत सहायक प्रशिक्षक मालपोत अधिकृत ■हुलाक अधिकृत ■व्यवस्थापक ■इलाका हुलाक अधिकृत ग्याजेटेड सुब्बा सहकारी प्रशिक्षक</p>	<p>प्रथम सचिव (लेखा) द्वितीय सचिव (लेखा)</p>	<p>अधिकृत प्रशिक्षक</p>	
<p>३. <u>राजपत्र अनङ्कित</u> <u>प्रथम श्रेणी</u> नायब सुब्बा प्रशिक्षण सहायक अनुसन्धान सहायक ■इलाका हुलाक हाकिम ■निरीक्षक टाइपिष्ट</p>	<p>३. <u>राजपत्र अनङ्कित</u> <u>प्रथम श्रेणी</u> लेखापाल सहचारी (लेखा) तृतीय सचिव (लेखा)</p>	<p>३. <u>राजपत्र अनङ्कित</u> <u>प्रथम श्रेणी</u> नायब सुब्बा कर निरीक्षक विक्रीकर तथा अन्तःशुल्क निरीक्षक अनुसन्धान सहायक जाँचकी</p>	

■ तेस्रो संशोधनद्वारा थप ।

<p>४. <u>राजपत्र अनङ्कित</u> <u>द्वितीय श्रेणी</u></p> <p>खरिदार</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ इलाका हुलाक हाकिम ■ सर्टर <p>टाइपिष्ट</p>	<p>४. <u>राजपत्र अनङ्कित</u> <u>द्वितीय श्रेणी</u></p> <p>सह-लेखापाल</p>	<p>४. <u>राजपत्र अनङ्कित द्वितीय</u> <u>श्रेणी</u></p> <p>खरिदार</p> <p>सहायक विक्रीकर तथा अन्तःशूलक निरीक्षक</p>	
<p>५. <u>राजपत्र अनङ्कित</u> <u>तृतीय श्रेणी</u></p> <p>मुखिया</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ जाँचकी ■ जुनियर सर्टर <p>टाइपिष्ट</p>	<p>५. <u>राजपत्र अनङ्कित</u> <u>तृतीय श्रेणी</u></p> <p>सहायक लेखापाल</p>	<p>५. <u>राजपत्र अनङ्कित तृतीय</u> <u>श्रेणी</u></p> <p>मुखिया</p>	
<p>६. <u>राजपत्र अनङ्कित</u> <u>चतुर्थ श्रेणी</u></p> <p>वहिदार</p>		<p>६. <u>राजपत्र अनङ्कित चतुर्थ</u> <u>श्रेणी</u></p> <p>वहिदार</p>	
<p>७. <u>श्रेणीविहीन</u></p> <p>परिचर</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ हल्करा ■ हुलाकी <p>नेपालसरकारले तोकेको अन्य पदहरू</p>			

अनुसूची - ४

(नियम ७ सँग सम्बन्धित)

सेवा प्रवेशको लागि चाहिने न्यूनतम योग्यता

(क) नेपाल प्रशासन सेवाको लागि :		
क्र.सं.	पद	न्यूनतम योग्यता
१.	राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कला (आर्ट्स), संस्कृत, व्यवस्थापन, वाणिज्य शास्त्र, व्यापार प्रशासन, जनप्रशासन, शिक्षा शास्त्र, कानून वा विज्ञानमा स्नातकोत्तर गरी ऐनको दफा ७ को उपदफा (१६) बमोजिमको अनुभव* प्राप्त ।
(ख) सामान्य प्रशासन समूहको लागि :		
क्र.सं.	पद	न्यूनतम योग्यता
१.	राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कला (आर्ट्स), संस्कृत, व्यवस्थापन, वाणिज्य शास्त्र, व्यापार प्रशासन, जनप्रशासन, शिक्षा शास्त्र, कानून वा विज्ञानमा स्नातकोत्तर गरी ऐनको दफा ७ को उपदफा (१६) बमोजिमको अनुभव* प्राप्त ।
२.	राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट स्नातक तह वा सो सरह उत्तीर्ण ।
३.	राजपत्र अनङ्कित प्रथम श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट प्रवीणता प्रमाण पत्र तह वा सो सरह उत्तीर्ण ।

१. दोस्रो संशोधनद्वारा संशोधित ।

* चौथो संशोधनद्वारा संशोधित ।

४.	राजपत्र अनङ्कित द्वितीय श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट प्रवेशिका परीक्षा (एस.एल.सी.) वा सो सरह उत्तीर्ण ।
५.	राजपत्र अनङ्कित तृतीय श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट दशौं कक्षा वा सो सरह उत्तीर्ण ।
६.	राजपत्र अनङ्कित चतुर्थ श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट आठौं कक्षा वा सो सरह उत्तीर्ण ।
७.	श्रेणविहीन पदहरूको लागि	
	(क) हेभी सवारी चालक	हेभी सवारी चालकको अनुमतिपत्र (लाइसेन्स प्राप्त) ।
	(ख) हलुका सवारी चालक	हलुका सवारी चालकको अनुमतिपत्र (लाइसेन्स) प्राप्त ।
	(ग) परिचर वा सो सरह	साधारण लेखपढ गर्न जान्ने ।
(ग)	लेखा समूको लागि :	
क्र.सं.	पद	न्यूनतम योग्यता
१.	राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट व्यवस्थापन, वाणिज्य शास्त्र, व्यापार प्रशासन, अर्थशास्त्र, गणित, तथ्याङ्क शास्त्र वा जनप्रशासनमा स्नातकोत्तर गरी ऐनको दफा ७ को उपदफा (१६) बमोजिमको अनुभव* प्राप्त ।
२.	राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट व्यवस्थापन, वाणिज्य शास्त्र, वा व्यापार प्रशासनमा स्नातक तह वा अर्थशास्त्र,

* चौथो संशोधनद्वारा संशोधित ।

		गणित, तथ्याङ्क शास्त्र, वा जनप्रशासनमा मध्ये कुनै मूल विषय लिई स्नातक तह वा सो सरह उत्तीर्ण ।
३.	राजपत्र अनङ्कित प्रथम श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट व्यवस्थापन, वाणिज्य शास्त्रमा प्रवीणता प्रमाणपत्र तह वा अर्थशास्त्र, गणित, तथ्याङ्क शास्त्र, वा जनप्रशासन मध्ये कुनै एक मूल विषय लिई प्रवीणता प्रमाणपत्र तह वा सो सरह उत्तीर्ण ।
४.	राजपत्र अनङ्कित द्वितीय श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट गणित वा ऐन श्रेस्ता वा ऐच्छिक लेखा विषय लिई प्रवेशिका परीक्षा (एस.एल.सी.) वा सो सरह उत्तीर्ण ।
५.	राजपत्र अनङ्कित तृतीय श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट गणित वा ऐन श्रेस्ता वा ऐच्छिक लेखा विषय लिई दशौं कक्षा वा सो सरह उत्तीर्ण ।
(घ)	राजश्व समूहको लागि :	
क्र.सं.	पद	न्यूनतम योग्यता
१.	राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट व्यवस्थापन, वाणिज्य शास्त्र, व्यापार प्रशासन, कानून, अर्थशास्त्र, जनप्रशासन, गणित वा तथ्याङ्क शास्त्रमा स्नातकोत्तर गरी ऐनको दफा ७ को उपदफा (१६) बमोजिमको अनुभव* प्राप्त ।
२.	राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट स्नातक तह वा सो सरह उत्तीर्ण ।
३.	राजपत्र अनङ्कित प्रथम श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट व्यवस्थापन, वाणिज्य शास्त्र वा कानूनमा प्रवीणता प्रमाणपत्र तह वा

* चौथो संशोधनद्वारा संशोधित ।

		अर्थशास्त्र, जनप्रशासन, गणित वा तथ्याङ्क शास्त्र मध्ये कुनै एक मूल विषय लिई प्रवीणता प्रमाणपत्र तह वा सो सरह उत्तीर्ण ।
४.	राजपत्र अनङ्कित द्वितीय श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट प्रवेशिका परीक्षा (एस.एल.सी.) वा सो सरह उत्तीर्ण ।
५.	राजपत्र अनङ्कित तृतीय श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट दशौं कक्षा वा सो सरह उत्तीर्ण ।
६.	राजपत्र अनङ्कित चतुर्थ श्रेणीको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट आठौं कक्षा वा सो सरह उत्तीर्ण ।
✂		

स्पष्टीकरण : यस अनुसूचीको प्रयोजनको लागि “मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्था” भन्नाले लोक सेवा आयोगबाट मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्था सम्भन्नु पर्छ ।